

VERKORT
JAARVERSLAG

UW PENSIOENFONDS IN 2011

Inhoud

2

Het jaar in 7 stappen	4
Uw pensioenfonds in cijfers	6
De deelnemersraad	8
Vijf vragen over de pensioencrisis	10

Colofon

Dit Verkort jaarverslag 2011 is een uitgave van Stichting Heineken Pensioenfonds.
Een productie van A-vier Communicatie, Amsterdam.
Vormgeving: Studio Guichard.
© 2012 Stichting Heineken Pensioenfonds

Disclaimer

Bij het opstellen van dit jaarverslag is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. Aan de inhoud van dit jaarverslag kunt u geen rechten en/of verwachtingen ontlelen. Kijk voor het volledige jaar verslag op de website.

Het Heineken Pensioenfonds in 2011

Het zal u niet ontgaan zijn: de Nederlandse pensioenfondsen verkeren in zwaar weer. Ook het Heineken Pensioenfonds heeft in 2011 de financiële zorgen groter zien worden. In augustus van het jaar kwam onze dekkinggraad onder de grens van 105% terecht en daar is hij de rest van het jaar ook gebleven. Daarmee hebben we een dekkingstekort, een ernstige situatie voor een pensioenfonds.

In dit verkorte jaarverslag vertellen wij u hoe dat gekomen is, wat we eraan doen en wat dat voor u en uw pensioen betekent.

Wilt u meer weten?

U kunt de financiële situatie van het pensioenfonds volgen via de website www.heinekenpensioenfonds.nl. Daar kunt u ook het volledige jaarverslag 2011 downloaden.

Pensioenfondsen in zwaar weer.
Wat betekent het voor uw pensioen?

Hoe staat uw pensioenfonds ervoor en wat betekent dat voor u?

4

Last van de eurocrisis

1 In 2011 kwam de Europese economie zwaar onder druk door de schulden crisis in Griekenland en andere Zuid-Europese landen. De Nederlandse pensioenfondsen kwamen daardoor in het nauw. Meer dan 100 pensioenfondsen hebben zelfs aangekondigd dat ze de opgebouwde pensioenen moeten verlagen (korten) als de situatie niet snel verbetert. Dat is bij ons fonds op dit moment gelukkig niet aan de orde, maar ook wij hebben in 2011 financieel een forse stap achteruit gezet.

Dekkingstekort!

2 De dekkingsgraad van het Heineken Pensioenfonds daalde in 2011 van 113,5% naar 99,6%. Dat betekent dat elke euro aan pensioen nog maar door een krappe euro aan vermogen gedekt is. Dat is te weinig. Volgens de wet moet de dekkingsgraad op z'n minst 105% zijn. Zolang we dat niet hebben, is er sprake van een dekkingstekort. Maar ook bij 105% zijn we er nog niet. Daarbovenop hebben we nog aanzienlijke buffers nodig om tegenvallers op te kunnen vangen. We voldoen pas aan alle wettelijke eisen bij 122%.

Hoe komt het?

3 Er wordt vaak gedacht dat de problemen bij de pensioenfondsen komen door tegenvallende beleggingsopbrengsten. Het pensioengeld zou verdamppt zijn op de beurs. Maar dat klopt niet. Het Heineken Pensioenfonds heeft zelfs meer geld in kas dan ooit. En toch staan we er slechter voor. Hoe dat kan? Een pensioenfonds moet berekenen hoeveel geld ze in kas moeten hebben om de opgebouwde pensioenen straks uit te kunnen betalen. Hoe lager de rente, hoe meer ze opzij moeten zetten. In 2011 is door de eurocrisis de rente sterk gedaald. En dus hebben we veel meer geld nodig voor de pensioenen. Ons vermogen mag dan wel groter zijn dan ooit, maar het is bij de huidige economische omstandigheden (de rente!) niet genoeg.

En wat gaan we eraan doen?

4 Wij zijn verplicht voor eind 2013 ons dekkings tekort aan te zuiveren, dus boven de 105% dekkingsgraad uit te komen. En voor eind 2023 moeten we weer boven de 122% uitkomen. We hebben een herstelplan moeten indienen bij De Nederlandsche Bank waarin we aangeven hoe we dat voor elkaar denken te krijgen. Uit dat plan blijkt dat onze missie normaal gesproken kan slagen als we ons huidige beleid blijven uitvoeren. We hebben nog steeds voldoende herstelkracht. Extra maatregelen zoals het verlagen van pensioenen zijn volgens de prognoses in het plan niet nodig. Normaal gesproken... want als de crisis nog verder zou verergeren en de dekkingsgraad nog verder zou dalen, dan zullen we ook bij ons fonds naar dergelijke maatregelen moeten grijpen. We voeren een zorgvuldig en solide beleid, maar we blijven wel afhankelijk van de rente en het beleggingsklimaat.

Koopkracht pensioenen onder druk

5 Bij ons normale beleid hoort wel dat we de pensioenen alleen indexeren (waardevast houden), als dat financieel verantwoord is. Zolang er sprake is van te lage buffers, zal de indexatie onder druk staan. Dat betekent dat uw pensioen er in koopkracht op achteruit zal gaan. U voelt de crisis dus wel degelijk in uw pensioen. In 2011 zijn de pensioenen van de werkenden nog met 1,3% en van de gepensioneerden met 0,65% verhoogd. Maar in 2012 is er geen indexatie toegekend.

Het jaar in 7 stappen

Beurzen omlaag, maar rendement toch positief

6 U heeft het vast wel gelezen in de krant: in 2011 zijn er wereldwijd miljarden verdampt op de beurs. De Amsterdamse AEX daalde met 12% en in de meeste andere landen ging het niet beter. Toch heeft het Heineken Pensioenfonds een positief rendement van 2,8% gehaald op de beleggingen. Hoe dat kan? Doordat we ons (uw!) geld niet op één paard zetten. We beleggen niet alleen in aandelen, maar bijvoorbeeld ook in obligaties en onroerend goed. Daarmee verlagen we onze risico's. Bovendien houden onze beleggers de markt scherp in de gaten. Zo hebben we al in 2005 onze obligaties van landen als Griekenland, Italië en Portugal verkocht.

Pensioen van de toekomst

7 Er is de laatste jaren veel gesproken over de toekomst van ons pensioenstelsel. De crisis heeft duidelijk gemaakt dat pensioenfondsen financieel kwetsbaarder zijn dan we dachten. Bovendien blijven wij Nederlanders steeds langer leven en moeten we dus langer ons pensioen doorbetaald krijgen. Hoe gaan we dat betalen? In 2011 hebben de partners in de Stichting van de Arbeid een pensioenakkoord gesloten. De details moeten nog op veel punten uitgewerkt worden, maar één ding staat wel vast: we zullen in de toekomst allemaal wat langer door moeten werken.

Stand van zaken eind 2011

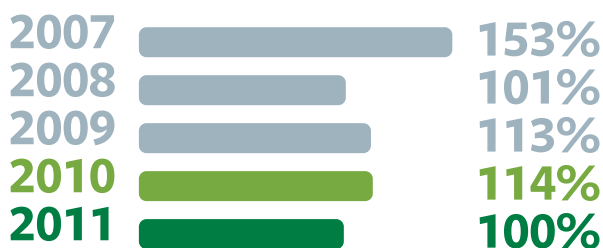
In 2011 groeide het vermogen van het Heineken Pensioenfonds tot € 2.313 miljoen. Maar de pensioenverplichtingen stegen vooral door de lage rente nog veel sterker, namelijk met 296 miljoen. Per saldo kwam het pensioenfonds er daardoor slechter voor te staan. Eind 2011 waren de pensioenverplichtingen groter dan de bezittingen: er was een dekkingstekort. Met een dekkinggraad van 99,6% werd iedere euro aan pensioen nog maar gedekt door een krappe euro aan vermogen.

6

Hoe staan we ervoor?

Uw pensioenfonds in cijfers

Grafiek dekkinggraad einde jaar

Hier ziet u hoe onze dekkinggraad zich de afgelopen vijf jaar heeft ontwikkeld.

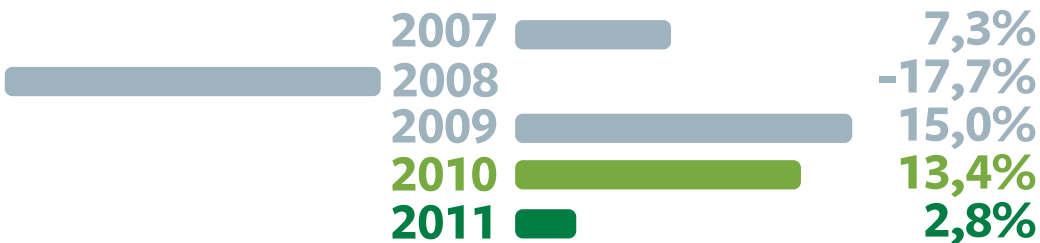

Vermogen gegroeid

Bij het Heineken Pensioenfonds is er meer geld in kas dan ooit. In het zwarte beursjaar 2008, het eerste jaar van de kredietcrisis, hebben we inderdaad veel verloren op de beleggingen. Maar in 2009 en 2010 zijn die verliezen weer ingelopen. Ook in 2011 is ons vermogen gegroeid. Dat we er toch slechter voorstaan heeft twee hoofdoorzaken. Ten eerste: we leven allemaal langer en moeten dus ook langer pensioen uitbetaald krijgen. Daarvoor heeft het fonds in 2009 en 2010 extra geld opzij moeten zetten. Ten tweede: de lage rente. Onze verplichtingen stegen daardoor sterker dan ons vermogen.

Beleggingsresultaten laatste vijf jaar

Als pensioenfonds beleggen we voor de lange termijn. De pensioenpremie die we nu ontvangen, hoeven we vaak pas over tientallen jaren als pensioen uit te keren. We weten dat er goede en minder goede beleggingsjaren zullen zijn, dus daar houden we rekening mee. Hier ziet u onze resultaten over de laatste vijf jaar. Ondanks de grote verliezen in 2008 hebben we over de hele periode van vijf jaar toch een positief rendement gehaald van 3,4% per jaar.

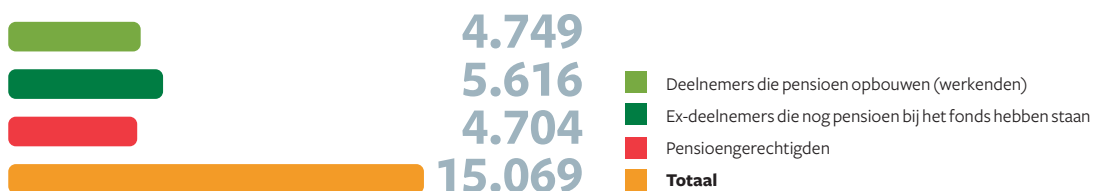
Spreiding beleggingen

Om de pensioenen betaalbaar te houden moet het Heineken Pensioenfonds een goed rendement op het vermogen halen. Daarom beleggen we uw pensioengeld. Daarbij lopen we bewust en gecontroleerd risico. Om de risico's verantwoord en beheersbaar te houden spreiden we ons vermogen over verschillende soorten beleggingen. Voor de lange termijn is er een vaste verdeling afgesproken. Maar op korte termijn mag daarvan worden afgeweken als er bijzondere kansen of risico's zijn.

Verdeling beleggingen eind 2011

Soort belegging	Zo was de verdeling eind 2011	Bijdrage aan het rendement in 2011
Obligaties	48%	5,9%
Aandelen	29%	-3,0%
Onroerend goed	9%	0,1%
Overige beleggingen	12%	-0,2%
Liquiditeiten	2%	0,0%
Totaal	100%	2,8%

Voor wie doen we het?

De deelnemersraad

De deelnemersraad is een van de organen die betrokken is bij het doen en laten van het bestuur van het pensioenfonds. Er zitten vertegenwoordigers in van de werkenden en de gepensioneerden. Hoeveel invloed hebben ze en hoe kijken ze aan tegen de zorgelijke financiële situatie van het pensioenfonds? We vroegen het aan voorzitter **Walter de Wilde** en secretaris **Wentzel Klever**.

Walter de Wilde is voorzitter van de deelnemersraad. Voor zijn pensionering werkte hij bij Heineken onder meer als hoofd interne accountantsdienst. Wentzel Klever is secretaris van de deelnemersraad en werkt bij Heineken als business analyst HR.

Hebben jullie als deelnemersraad invloed?

Wentzel Klever: ‘Jazeker. We adviseren het bestuur op diverse onderwerpen en kijken voortdurend kritisch over hun schouders mee. Dat is op dit moment misschien wel belangrijker dan ooit, gezien de crisis en de druk op de pensioenfondsen. De tijd is voorbij dat door heel hoge beleggingsopbrengsten de bomen tot in de hemel leken te groeien. Dat betekent dat er belangrijke beslissingen genomen worden die invloed hebben op de pensioenen van de gepensioneerden en werkenden. Het is goed dat een bestuur daarbij op een positieve manier op de vingers wordt gekeken.’

Het pensioenfonds staat er niet goed voor. Heeft het bestuur dingen verkeerd gedaan?

Walter de Wilde: ‘Nee, we hebben het volste vertrouwen in ons bestuur. Dat we er niet goed voorstaan, komt door de crisis en vooral door de heel lage rente. Daardoor valt onze dekkingsgraad veel lager uit dan bij een hogere rente. Daar hebben alle pensioenfondsen momenteel last van en is het bestuur niet aan te rekenen. We hebben als deelnemersraad ons bestuur het rapportcijfer acht gegeven. Dat doen we niet zomaar. We vinden dat ze een consistent beleggingsbeleid hebben en zich niet gek laten maken door de waan van de dag. Bovendien hebben ze transparantie hoog in het vaandel staan.’

Waar blijkt die transparantie uit?

De Wilde: ‘Wij als deelnemersraad krijgen inzicht in alles wat we willen. Alle stukken, adviezen door externe adviseurs, noem maar op. Als ik praat met deelnemersraden van andere pensioenfondsen, zijn ze vaak verbaasd: mogen jullie dát zien?’

Geef eens een voorbeeld van een beslissing die jullie als deelnemersraad hebben beïnvloed.

Klever: ‘Daar zijn er best veel van, maar laat ik er twee noemen. Op ons initiatief heeft het bestuur besloten dat overgeslagen indexatie niet drie maar tien jaar na dato nog ingehaald kan worden. En onlangs nog hebben we voor elkaar gekregen dat als het bij ons fonds onverhoopt zover mocht komen dat de pensioenen verlaagd moeten worden, zo’n verlaging weer ongedaan kan worden gemaakt als er later weer voldoende geld is.’

Maakt u zich zorgen over het pensioenfonds?

Klever: ‘Natuurlijk, er is sprake van onderdekking. Dat is ernstig. Gelukkig heeft ons fonds nog niet hoeven aan te

kondigen dat bij ons de pensioenen omlaag moeten, anders dus dan veel andere fondsen. Maar als de crisis nog verder verergert, is dat ook bij ons te verwachten. Ik maak me nu vooral veel zorgen over de indexatie. Wanneer is daar weer voldoende geld voor? De vooruitzichten zijn niet zo gunstig. Er moet nog heel veel gebeuren in Europa voordat we uit de crisis zijn. En een paar jaar geen indexatie heeft echt een groot effect op de koopkracht van de pensioenen. De gepensioneerden voelen dat natuurlijk direct, maar ook de werkenden hebben er last van. Dat wordt wel eens onderschat omdat het sluipenderwijs gaat, met een paar procent per jaar.’

Het is duidelijk geworden dat de pensioenen niet zo veilig en zeker zijn als lang gedacht. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De Wilde: ‘Eigenlijk zijn de pensioenen nooit honderd procent zeker geweest. Maar omdat het de pensioenfondsen zo lang financieel voor de wind is gegaan, hadden we daar geen last van. Veel mensen denken dat het pensioen dat ze hebben opgebouwd al direct volledig is afgefinancierd. Dus dat als je straks duizend euro aan pensioen moet krijgen, dat nu al helemaal in kas is. Dat is een van de grootste misverstanden over pensioen. Er is voor die duizend euro aan pensioen nu veel minder in kas. Waarom? Omdat het geld moet aanrenten, dus aangroeien met de beleggingsresultaten. Dat is juist het principe van pensioen. Je pensioengeld wordt belegd zodat je nu minder hoeft in te leggen dan je straks krijgt. Maar het houdt natuurlijk ook in dat er risico’s zijn. Het pensioenfonds doet wel heel veel aan risicobeheersing, maar je hebt niet alles in de hand. Onzekerheid, daar zullen we mee moeten leven.’

Als je de krant leest, kun je makkelijk de indruk krijgen dat ons pensioenstelsel op instorten staat.

De Wilde: ‘Dat is te dramatisch. We hebben nu de wind tegen. De rente staat historisch laag. En toch hebben we nog een dekkingsgraad van rond de honderd procent. Natuurlijk, de pensioenfondsen zijn door de crisis kwetsbaarder gebleken dan we dachten. In de discussie over de toekomst van de pensioenen wordt daar ook over nagedacht. Vanwege de gestegen levensverwachting zullen we straks wat langer door moeten werken en misschien zullen de regelingen ook nog op andere manieren soberder worden. Maar we houden in Nederland ook in de toekomst een goed pensioenstelsel. Daarvan ben ik overtuigd.’ ●

De pensioenfondsen staan onder druk. Sommige gaan misschien zelfs de pensioenen verlagen! Geen wonder dat veel mensen zich zorgen maken over hun pensioen. Tijd voor vijf vragen (en antwoorden) over de pensioencrisis.

10

Hoe zeker is mijn pensioen eigenlijk?

1 Het pensioenfonds doet er alles aan om ervoor te zorgen dat het pensioen dat we u toezeggen er straks ook daadwerkelijk is. We financieren de pensioenen degelijk en bouwen daarbij veel veiligheid in. Er zijn wettelijke regels en er is veel toezicht, zowel door onze eigen deelnemersraad en verantwoordingsorgaan als door instanties als De Nederlandsche Bank en de AFM. En toch kunnen we de hoogte van uw pensioen niet voor honderd procent garanderen. Pensioen bouw je op over een heel lange periode, vaak zelfs over wel veertig jaar. Natuurlijk houden we in ons beleid rekening met goede en slechte jaren, maar garanties zijn er niet. We kunnen tegen een stootje, maar we zijn en blijven afhankelijk van wat er in de wereld om ons heen gebeurt. En uiteindelijk geldt voor een pensioenfonds wat ook voor elk huishouden geldt: we kunnen alleen maar geld uitgeven als dat er is.

Vijf vragen over de pensioencrisis

Waarom sluit het pensioenfonds niet alle risico's uit?

2 Dat kan niet. Op sommige risico's, zoals een stijgende levensverwachting, hebben we geen invloed. En andere risico's lopen we welbewust. Dat geldt bijvoorbeeld voor de beleggingsrisico's. We moeten uw pensioengeld wel beleggen, anders weten we zeker dat we te weinig rendement zullen halen om de pensioenen betaalbaar te houden. Het uitsluiten van risico's zou niet in uw belang zijn. Uw pensioen zou dan veel duurder of veel soberder moeten worden. We doen er overigens veel aan om de beleggingsrisico's te beheersen en verantwoord te houden, maar er blijven risico's. Gelukkig beleggen we uw pensioen voor de lange termijn en dragen we de risico's samen, met jong en oud. Daardoor staan we sterker.

Waarom moet er ingegrepen worden als de dekkinggraad te laag is? Kun je niet gewoon wachten op betere tijden?

3 Nee, dat mag niet. Je weet nooit wanneer er weer betere tijden aanbreken en hoeveel beter die tijden zullen zijn. We kunnen dus de maatregelen niet uitstellen in de hoop dat alles wel weer zal aantrekken. Daarmee zouden we de rekening verschuiven naar de toekomst. Dat past niet bij een verantwoord beleid en is ook niet eerlijk ten opzichte van de jongeren. Dit betekent overigens niet dat er bij een te lage dekkinggraad op stel en sprong dramatische maatregelen genomen moeten worden om de tekorten onmiddellijk weer aan te zuiveren. We hebben tot eind 2013 de tijd om uit het dekkingstekort (dekkinggraad lager dan 105%) te komen en tot eind 2023 om de reserves weer aan te zuiveren (122%). Daarvoor is in het herstelplan een herstelpad aangegeven.

Lopen we daar op achter, dan zullen er extra maatregelen genomen moeten worden.

Waarom heeft een lage rente gevolgen voor het pensioenfonds?

4 Als pensioenfonds moeten we uitrekenen hoeveel geld we nu in kas moeten hebben om uw pensioen straks uit te kunnen betalen. Als we u straks 1000 euro moeten uitbetalen, hoeven we nu nog geen 1000 euro te hebben. Uw geld gaat als het goed is in de tussentijd nog aangroeien. Hoeveel we nu moeten hebben, hangt dus af van met welke aangroei we rekening houden. Daar zijn strenge rekenregels voor: we moeten ervan uitgaan dat uw geld aangroeit met de huidige rentestand. Als die laag is, moeten we er dus van uitgaan dat uw geld minder aangroeit. We moeten dan meer hebben om u straks die 1000 euro uit te kunnen betalen. Daarom daalt de dekkinggraad van het pensioenfonds als de rente daalt. In werkelijkheid groeit uw pensioengeld natuurlijk niet aan met de rente van nu, maar met de beleggingsopbrengsten. Maar omdat we de pensioenen heel zeker moeten financieren en ons niet rijk mogen rekenen, moeten we toch uitgaan van de rentestand.

Zijn er nog wel zekerheden als het om pensioen gaat?

5 Zekerheden zijn er weinig in het leven, maar er zijn wel degelijk zaken waar u op kunt vertrouwen. Een van die zaken is dat we in Nederland echt geld opzijzetten voor uw pensioen. U spaart dus echt. Hoewel we geen garanties kunnen geven over de uiteindelijke hoogte van uw pensioen, is de premie zo gekozen dat we ervan uit mogen gaan dat er normaal gesproken straks voldoende is voor uw pensioen. Wat u daarbij vertrouwen mag geven: uw pensioenfonds heeft nog steeds veel geld in kas. Er is niets weg. Sparen bij een pensioenfonds is de beste manier om te sparen voor later. We beheren uw pensioengeld zorgvuldig en tegen lage kosten (veel lager dan bij een verzekeraar). Daardoor haalt u het meeste pensioen uit elke euro pensioenpremie. ●

Op sommige risico's, zoals een stijgende levensverwachting, hebben we geen invloed.

Abonneer u op onze digitale nieuwsbrief

Nog nooit gebeurde er zoveel op pensioengebied als nu. Pensioenfondsen staan er financieel niet goed voor. Er wordt gesproken over een hogere AOW-leeftijd en langer doorwerken. Wat gaat er allemaal gebeuren? Wilt u op de hoogte blijven van het belangrijkste pensioennieuws? Hoe gaat het met het Heineken Pensioenfonds? En wat betekent dat voor uw pensioen?

Abonneer u nu op onze digitale nieuwsbrief en ontvang alles wat u over uw pensioenfonds moet weten in uw mailbox.

Ga naar www.heinekenpensioenfonds.nl en meld u aan!

STEEDS OP DE HOOGTE VAN HET PENSIOENNIUWS

Stichting Heineken Pensioenfonds
Postbus 530
2380 BD Zoeterwoude
T (071) 545 72 45

www.heinekenpensioenfonds.nl

 Stichting
Heineken
Pensioenfonds